

Námluvy mohou mít nejrůznější podobu i délku. Jedním extrémem je zcela zkrácená verze námluv na pár minut – tedy pohlavní spojení s náhodným milencem, kdy může být tato fáze i nonverbální, tedy zcela iracionální, čistě pudová. Druhým extrémem je dnes hojně používaná taktika velmi dlouhého vzájemného prověřování podle mnoha racionálních kritérií, někdy trvající celé roky, i přes deset let. Je to reprodukční prokrastinace, kdy spolu pár roky koexistuje a zdlouhavě se připravuje na založení rodiny, nebo dokonce tento plán je jen mlhavý a možná je jen latentně v hlavě ženy,

aniž by byl kdy prodiskutován s mužem. Tyto jalové námluvy by nebyly možné bez ženy nabídky sexuality za pomoci hormonální či jiné antikoncepce. Dlouholetá konzumace sexu bez oplodnění však často vede ke gynekologickým komplikacím, za které žena v budoucnu může draze zaplatit neplodností.

Výběr partnera ovlivňují pohlavní hormony a užívání antikoncepce modifikuje tento výběr. Polský antropolog Bogusław Pawłowski s kolegy provedli v roce 2003 studii založenou na dotazníkovém průzkumu s cílem zjistit, jaký vliv má momentální

*Tajné sexuální centrum
na páteři*

fáze ovariálního cyklu ženy na její preference ohledně výšky partnera (Pawłowski 2005). Ženám byla předložena kresba šesti párů s rozdílnými výškovými rozdíly, které se řadily podle svých preferencí. Jejich výsledky byly následující: Nachází-li se žena ve fertilitní fázi cyklu nebo očekává-li krátkodobý vztah, její preference splňují muži vyšší, než když se nachází v „neplodné“ fázi cyklu či upřednostňuje dlouhodobý vztah. Kromě výrazné výšky ženy v plodné fázi ovariálního cyklu (a při krátkodobé sexuální strategii) preferují i více maskulinní tváře. Maskulinita figuruje jako dobrý indikátor genetických kvalit, neboť androgeny jsou známé tím, že tlumí imunitu (aktivitu T-lymfocytů), a proto pouze muži s „dobrymi geny“ mohou odolávat vyššímu množství takových hormonů.

V křesťanské kultuře, kterou jsme zdělili, byl úzus uvést dívku na sňatkový trh, zasnou-

bit ji a rok po zasnubách se konala první soulož o svatební noci, přičemž většina žen otěhotněla krátce po svatbě. Tento protokol se nyní používá zcela výjimečně, a to dokonce i u praktikujících křesťanů. Z hlediska plodnosti ale nebyl vůbec špatný, neboť žena v době svatební noci byla mladá a zdravá a bezproblémově otěhotněla.

Mnoho žen si neví rady se svou strategií aktivity versus pasivity během námluv. Kamasutra k tomu říká: *„Ženě nepřisluší, aby šla a sama se vrhla do náruče muže, který ji přitahuje, ať už je její vášeň sebesilnější. Pokud v jemné hře lásky učiníte první krok vy, můžete ztratit svoji důstojnost, pýchu i sebedůvěru... Pokusí-li se vás políbit, vzpěčujte se a stavte se na odpor! Když se pak osmělí a začne vás svádět k milostnému spojení, dovolte mu, aby se dotýkal jen některých částí vašeho těla, a stavte mu do cesty co nejvíce překážek.“*

Pohlavní spojení a početí

Tato fáze odpovídá v rámci menstruačního cyklu období ovulace, což je poměrně krátké období dvou až čtyř dnů. V těchto dnech hypofýza produkuje luteinizační hormon, který způsobuje uvolnění vajíčka z vaječníku. Životnost vajíčka netrvá ani jeden den (12 až 20 hodin). Životnost spermií je o trochu delší a může na vajíčko počkat (24–48 hodin). Ovulace působí jako nejerotičtější parfém na světě. Žena vylučuje feromony, které se usazují v receptorech nosní sliznice muže. Ovulující žena je nejatraktivnější. U zdravé ženy se zvyšuje výrazné libido. Některé ženy jsou schopny orgasmu jen v době ovulace. Drážděním prsou při sexu se spouští neurohumorální reflex facilitující oplodnění. Vodnatý a elastický hlen v pochvě napomáhá spermiím proniknout děložním hrdlem a najít vajíčko ve vejcovodu. Při orgasmickém sexu se vyplaví hormon oxytocin, který napomáhá oplodnění i nidaci oplodněného va-

jíčka. Oxytocin, někdy nazývaný hormon lásky (partnerské i mateřské), způsobuje na úrovni psychiky zamilovanost, něhu, empatii a starostlivost. Je-li oxytocin dobře funkční, ženy cítí návaly něhy a lásky, kterou přirozeně nasměrují do mateřské role.

Proč ne každá soulož v době ovulace vede k početí? Žena a muž se propojují nejen pohlavně, ale na několika dalších úrovních, především mentálně, mikrobiálně (vytvořením společného mikrobiomu) a energeticky. Tradičně dojde nejprve k mentálnímu spojení (platonická láska) a teprve pak k pohlavnímu, ale výjimečně je pořadí obrácené. Žena se vyspí s náhodným milencem, kterého poznala před pár hodinami.

Líbání a dotýkání se kůží vytváří spojení mikrobiální. Pokud spolu začnou spát v jedné posteli, vytvoří nový komunitní mikrobiom, kdy je důležitá i snášenlivost dvou původních mikrobiomů. Pokud se toto nezdaří, vznikne

imunitní reakce a začnou se vytvářet protilátky. Nezapomeňme, že polovina vztahové dynamiky se utváří v noci při spánku, kdy za nás rozhoduje podvědomí (či mikrobiální vůle) a hádky a averze projevené ve dne, popisované jako „hádkáme se o blbosti“, jsou zrcadlem nočních dějů.

Milenci se často instinktivně dotýkají jeden druhého čelem a dívají se hluboko do očí, což vytváří energetické spojení.

Podaří-li se úplné spojení na všech třech úrovních, pak tento stav vystihuje rčení „jedno tělo jedna duše“. Ne vždy k tomu dojde, a není to dokonce ani pravidlem, i když opakované pohlavní styky facilitují mentální spojení, jak dokumentují příklady unesených a znásilněných žen. Pro plodnost není mentální spojení nutnou podmínkou, ale při pohlavním styku bez mentálního propojení se počne holčička. Pro početí syna je potřeba ženina touha. Zřejmě jde o evoluční odkaz na divokou před-

křesťanskou minulost, kdy se přepadávaly kmeny, muži bojovníci byli vyvražděni a ženy znásilněny – pro obnovu populace bylo potřeba mnoho žen a jen několik mužů. Touha po úplném splynutí při troše nadsázky odkazuje až do evolučního dávnověku jednobuněčných počátků světa, kdy pohlavní proces probíhal hologamií – splynutím celých těl.

Matouš Volkenberger: Zahrádka růžová žen plodných

„Zplození dítěte pochází ze smísení ženského a mužského temperamentu. A to semeno mužské pochází od samého mozku z čtvrtého svaření a záživnosti. Ta hmotnost, z které zároda pochází, jest nejčistší materie a vlhkost plná duchů v spojování manželském, ze všech oudův těla vyražená a v semeno muže a ženy přišlá a spolu v jeden temperament zběhlá.“

Při pohlavním spojení dochází k přenosu energie z muže na ženu. Ženy podvědomě tuto energii vyhledávají, zejména v hormonálním období ovulace. Bez ní se mohou cítit nervózní a mohou být podrážděné až agresivní. Vzniká tak vzorec „upozaděný mizející muž – útočná vyčítající žena“. Taková žena ale nebude říkat „dlužíš mi sexuální energii“, ale bude říkat něco o nepořádku, přesčasech, nedochvilnosti atd. Naopak vnucovaná energie nemusí být ženě příjemná, protože ji nechce vědomě či nevědomě použít k reprodukci a nepoužitá sexuální energie na ni působí frustračně. Pak vzniká vzorec „upozaděná mizející žena – naléhající nebo uražený muž“. Taková žena přestane zdůrazňovat své sexuální znaky, tedy méně nosí sukně a šaty, výstříhy, rtěnky, podpatky, stáhne vlasy do gumičky a začíná nápadně často používat obraty „mělo by se udělat“, „je třeba“, „musíme“. Když ani to nepomáhá, uteče do nemoci, zpočátku je to gynekologický výtok, dlouhá menstruace, pak únava, bolest hlavy, migréna, až vážnější psychosomatické nemoci.

Pohlavní spojení je v mnoha kulturách spojeno s kapitalizací ženské sexuální disponi-

bility. Dobře, řeknu to napřímo: za sex se platí. Nejtvrdší podmínky jsou zřejmě v islámských zemích, kde je přístup k sexu vázaný na manželství a k tomu je potřeba prokázat schopnost vydělat peníze. Svatební smlouva stanovuje vyšší mahru, tj. částky, kterou ženich vyplácí nevěště. Mahr je v islámském manželství velice důležitý. Podle šarií je výkupné výlučně majetkem ženy, dává se výlučně jí, nikoli její rodině ani jejímu zástupci při svatbě, nelze ho zcizit ani promlčet. Mladý muž se nemůže sám obrátit přímo na dívku, která se mu líbí; musí jednat s jejím otcem či poručníkem. Do svatby nesmějí být snoubenci spolu o samotě, mohou se setkávat jen za přítomnosti dospělých rodinných příslušníků. Ti muži, kteří to nezvládnou, se nikdy neožení a zůstanou v nedobrovolném celibátu.

Evropská tradice byla dlouhá staletí také postavena na sexuální dostupnosti vázané výlučně na manželství, ale vstupním kapitálem bylo věno od otce. Otec se ovšem snažil věno vyměnit za záruky náležité životní úrovně v budoucím manželství. Pokud žena neměla téměř žádné věno, mohla se vdát za chudého nádeníka. Kapitalizací mimomanželského sexu byla prostitute.

V současné době existují mnohem delikátnější a méně zjevné formy kapitalizace. Pro ženy s vysokou nabídkou atraktivnosti a vysokou poptávkou po materiální úrovni se vžil název zlatokopky. Ženy se různě úspěšně nebo zcela neúspěšně snaží zkapitalizovat své mateřství.

To, co se děje na makroúrovni, děje se i na mikroúrovni – penetrace a vložení obsahu. Mikronámluvy jsou ovšem dost staromódní – pasivní čekající vajíčko a aktivní houf spermií. Vajíčko opustí mateřský vaječník (původní domov) usadí se v horní třetině vejcovodu, nikam se nehrne a trpělivě čeká („sedávej panenka v koutě, však oni najdou tě“).

Pojďme se podívat na spermie. Větší množství spermií zlepšuje šance k úspěšnému dokončení mise. Jako by k špičkovému závodu bylo potřeba, aby to byla olympiáda s mnoha sportovci a ne nějaký oblastní přebor s pár závodní-

Jaroslav Róna, *Adam a Eva (Orgasmus)*, 2000, olej na plátně – horký muž předává energii studené ženě

ky. Proto je všeobecný trend snižování spermií v ejakulátu u mužů v poslední generaci velmi závažným problémem. Množství spermií v ejakulátu by mělo být vyšší než 20 milionů v 1ml. Naši dědečkové, kteří fyzicky pracovali, měli běžně 70–80 milionů. Selektce je totiž obrovská. Do vejcovodu se podaří proniknout jedné spermií z milionu. Spermiie by měly být schopny progresivního pohybu vpřed (některé se motají dokola), měly by mít dobrou životnost (mnoho z nich zemře na začátku nebo v průběhu mise) a měly by být krásné – mít dokonalou morfologii (většina spermií i v normálním spermioqramu je ošklivých, různě poškozených, zmražených). Člověk, v tomto případě muž, má v porovnání s ostatními savci poměrně malá varlata a malé množství ejakulátu. Například maličký křeček má v poměru k tělu obrovská varlata, tvoří až čtvrtinu těla a v 1 ml ejakulátu mívá kolem 160 milionů spermií.

II. Principy plodnosti

Kvalita spermioqramu je dána gonadální osou mozek – varlata. Hormonálně jde osa gonadoliberin GnRH – folikulostimulační hormon FSH a luteinizační hormon LH. FSH zodpovídá za tvorbu spermií v Sertoliho buňkách varlat. LH odpovídá za produkci testosteronu v Leydigových buňkách varlat (10 % se tvoří v nadledvinách a 90 % ve varlatech). Nízký GnRH znamená i nízký testosteron a špatný spermioqram.

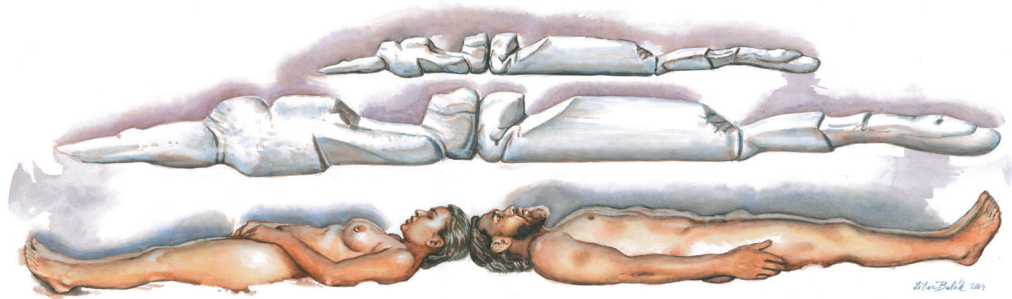
Při pohlavním styku se v mikrosvětě odráží makrosvět. Nastávají různé varianty setkání. V ideálním případě je tu natěšené krásné vajíčko (princezna) pasivně čekající v horní třetina vejcovodu (ve věži) na svou vyvolenou spermii (prince). Podle Kinseyho institutu je rychlost ejakulátu během mužského orgasmického výstřiku asi 45 kilometrů v hodině, to znamená, že se startuje pěkně „zvostra“. V ejakulátu jsou ideálně stamiliony spermií. Během jedné ejakulace se uvolní dávka o objemu 1–6 ml (záleží na velikosti varlat), v 1 ml ejakulátu se vyskytuje různý počet spermií (0 - 100 milionů spermií), při 5 ml po 50 milionech je na startu čtvrt miliardy spermií!!!

Teď záleží na ženském orgasmu. Pokud se žena nedokázala vzrušit nebo orgasmus jen předstírala, ejakulát vytvoří depo v zadní klenbě poševní. Odsud se musí spermie už vydat vlastní rychlostí. Rychlost pohybu spermií u plodných mužů pohybuje v průměru kolem

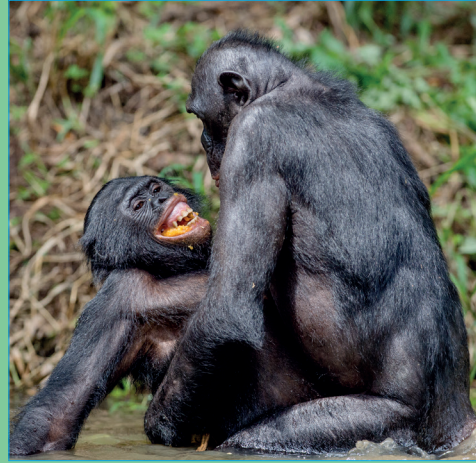
0,03 mm za vteřinu a ty nejrychlejší plavou asi dvakrát rychleji, tj. 0,06 mm za sekundu. Ono to vypadá jako loudání, protože to znamená, že za hodinu uplavou spermie asi dvacet centimetrů. Jenže při celkové délce spermie 0,070 mm je to zhruba jedna její délka za sekundu. U člověka by to byly (plus mínus) dva metry za sekundu, a to už je docela svižná chůze. Oboustranný orgasmus, při kterém u ženy dochází k podtlaku a nasátí ejakulátu do děložní dutiny, usnadňuje spermiím první fázi závodní dráhy a zkracuje celkovou délku trati. Maraton se mění na sprint. Pasivní pohyb daný stahy děložní svaloviny zrychluje spermie na rychlost 3,5 metru za hodinu, a to už je přepočteno na délku spermie skutečný fofr. Pro člověka by to byla rychlost 30 metrů za sekundu. A to je rychlost přes 100 km/hodinu. Usain Bolt běžel při světovém rekordu maximální rychlostí něco přes 40 km/hod. Dříve se věřilo, že spermie Y jsou rychlejší a potvrzovala to i zkušenost, že zamilovaným orgasmickým ženám se rodí častěji synové (XY). Ale dnešní biologie to zpochybňuje. Já to však v ordinaci vidím – když žena po muži hodně touží, má tendenci počít syna. Když je žena trochu nedostupná, rezervovanější a je to muž, kdo více touží po ženě, bude to holka.

Při orgasmu se vyplaví dopamin a oxytocin, což způsobuje slast. Oxytocin vytvoří pocit sounáležitosti a důvěry. Potíže s orgasmem

Gravettienské naleziště Gagarino blízko Moskvy, střední fáze mladého paleolitu, 31 000–22 000 př. n. l. Příklad mentálního spojení, ilustrace: Libor Balák

Sameček šimpanze bonobo si může pořídit za dobré sousto přízeň samičky, která by mu ji třeba jinak neprojevila. Primáti to nevnímají jako prodejnou lásku. Ten, kdo dovede sehnat dobré jídlo, je pochopitelně schopný a jeho geny je dobré předat potomstvu. Bonobové si ale jídlem nekupují jen přízeň samic, které jsou v tu chvíli schopné mít potomka, ale i dalších, kterým tak vylepší jídelniček, a tím pádem i tělesnou kondici. Až přijde chvíle, kdy samice dospěje k ovulaci, bude mít dárcce nejen větší šanci se s ní v pravou chvíli spářit, ale díky své investici také zajišťuje pro své potomky zdravou a dobře živenou matku. Složitost vzájemných vztahů v tlupě, do jejichž budování patří i sex, tak potvrzuje výhody pohlavního rozmnožování před rozmnožováním nepohlavním. Nejenže je přítom

řada příjemných prožitků, ale zároveň lze popostrčit evoluci – bonobo se nemusí spoléhat na výběr vhodné partnerky, ale sám se o to, aby byla tou vhodnou, může postarat.

u samců (impotence, neschopnost ejakulace) jsou přirozeně vyřazovány z evoluce. Proto je samčí orgasmus normální součástí pohlavního aktu u všech pářících se savců. Neschopnost samčího orgasmu naopak vyřazována není, proto je anorgasmie častá. Podle průzkumu v britském prostředí jen čtrnáct procent dotázaných žen ve fertilním věku dosahovalo orgasmu při koitu vždy, třetina občas, největší skupina dotázaných málokdy a šestnáct procent nikdy. S tím souvisejí i další čísla. Polovina britských žen se raději vymluví na okolnosti, jako jsou spící děti či bolest hlavy, než aby přistoupila na nějaké „pošetilosti“. Až čtyřicet procent žen orgasmus raději předstírá, než aby následně odpovídala na otázky, zda nebylo něco v nepořádku. Takový muž by pravdivou odpovědí nebyl potěšen. Studie prokázaly, že ženy mají snadněji orgasmus a dokonce i více orgasmů (multiorgasmický sex) s muži s vyšší hladinou testosteronu.²⁵ Pokud žena nemá or-

gasmus, nevyplaví se oxytocin a snižuje se její důvěřivost a empatie k muži, má tendenci být k muži obezřetná, podezřívavá a kritická. Anorgasmické ženy bývají kritické obecně ke všem mužům („jsou to ubožáci“).

U pohlavního styku bez ženského orgasmu, spermie nejprve musí zdolat čípek, který disponuje imunitní stráží u vchodu do sterilní dutiny dělohy (princové musí zabít draka). Pak je čeká plavba přes hlenovou zátku děložního hrdla (přeplavat moře). Pokud žena má ovulaci a vajíčko se nachází ve vejcovodu, tak je hlenová zátka tekutá a spermie mohou snadněji proplout.

Nyní jsou unavené a už dost vytríděné spermie v děložní dutině, ale ještě je čeká sedmero hor. Tady je mohou napadnout zlé makrofágy, které je nemilosrdně zabijí. A tak musí rychle uhodnout hádanku, zda mají směřovat doprava nebo doleva. V kterém vejcovodu čeká princezna, v levém nebo pravém?